

เรื่องการลงทุนทางการศึกษา

ช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้

ลีกาน สุภาพงษ์*

เริ่ม ควรช่วยกันผลักดันให้รัฐบาลใหม่เพิ่มงบประมาณจำนวนมากขึ้นในกระบวนการศึกษาอีก 30,000 – 40,000 ล้านบาท ต่อปีโดยเร่งด่วน นอกจากจะช่วยสร้างการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ พึงตนเองได้ แก่ลูกหลานของชาวบ้านและชุมชนแล้ว การใช้จ่ายในกระบวนการศึกษายังจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ และยังจะช่วยบรรเทาปัญหาความยากจนของครอบครัวชาวบ้าน และครูที่กำลังเผชิญความทุกข์ยากจนเร่งมากขึ้น ชาวบ้านคนไทยกำลังยากจนมากขึ้นจากผลกระทบจากการแก้ปัญหาภัยแล้ง เศรษฐกิจที่พอกເheadsไม่ได้ก่อขึ้น

งบประมาณนี้ควรตัดจากงบสร้างวัตถุจากการคืบอัปชั่น นำมาใช้สร้างคนแทน

*นายกสภาระประจำสถาบันราชภัฏสงขลา

วิธีคิดนี้อาจกล่าวได้อีกทางหนึ่งว่าเป็นกระดับเศรษฐกิจประเทศ โดยกระบวนการใช้จ่ายมากขึ้นในการสร้างการศึกษาให้แก่คนและชุมชน ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาเศรษฐกิจอย่างมีศิลธรรม มีคุณธรรม ใช้การใช้จ่ายเพื่อสร้างคนกระดับเศรษฐกิจของประเทศ

ถ้าท่านเป็นพ่อแม่ไทย เป็นครูบาอาจารย์ไทย หรือเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ท่านควรให้ความสนใจ เพราะท่านเห็นนั้นที่ผลักดันให้วิธีคิดที่เป็นໄท เพื่อคนไทยนี้เกิดขึ้นได้ตามกลไกรัฐธรรมนูญ

นักการเมืองทางการเงินจะไม่ผลักดันให้ท่าน วิธีคิดเข้าจะต้องช่วยธุรกิจการเงินเก็บกำไรก่อน การช่วยการศึกษาของชาวบ้านเป็นเรื่องที่หลง (ยกเว้นการศึกษาของลูกคนเอง) ในความจริงแล้วมีประเทศไทยในโลกจำนวนมากใช้การใช้จ่ายเงินจำนวนมากของรัฐในการศึกษา เพื่อกระดับเศรษฐกิจ

จุดหมายก่อนการจากไปของอาจารย์ไกวิท วรพิพัฒน์ กับคุณภาพการศึกษาที่ละเอียดเรื่องคุณธรรม

ผมได้รับจดหมายจากอาจารย์ไกวิท วรพิพัฒน์ ๓ ฉบับ และโทรศัพท์ ๑ ครั้ง ในระยะเวลาที่อาจารย์กำลังป่วย ก่อนหน้าที่อาจารย์ที่เรารักจะจากไป อาจารย์ได้ฝากความห่วงใยเรื่องการศึกษาในเรื่องกระบวนการให้เกิดคุณธรรม ในตัวผู้เรียนที่ให้ความสำคัญมากในระบบการศึกษาปัจจุบัน โดยเฉพาะการสอบคัดออกเพื่อเข้าอุดมศึกษา รวมทั้งความห่วงใยในคุณภาพและสวัสดิการของครูทั่วไป อาจารย์ได้เล่าถึงการทำหนังสือเปิดเผยถึงรัฐมนตรีฯ กระทรวงศึกษาธิการ

ทุก ๆ ขณะจิตของอาจารย์ไกวิท วรพิพัฒน์ จะถึงความเข้มแข็งแล้วอาจารย์ก็ยังห่วงใยเรื่องคุณภาพการศึกษาของลูกหลานของเราคนไทย อาจารย์จับจดหมายฉบับหนึ่งถึงผมในเรื่องการศึกษาว่า “ช่วงนี้ผมป่วยมีเวลามาก คุณไส้กันต้องการใช้อะไรผมโปรดอย่าเกรงใจ” นี่คือคุณธรรมในตัวอาจารย์นักการศึกษา

ผมรู้สึกบางอย่างได้จากส่วนเล็กของตัวเองด้วยความคิดถึงความดีของอาจารย์

ครูบาสุทธินันท์ ปรัชญาพุกธิ ปราษฐ์ที่บุรีรัมย์ได้จดหมายถึงผมในเดือนธันวาคมที่ผ่านมา ฝากความกังวลในสภาพการศึกษาของชนบท ครูเล่าถึงคุณภาพ (ที่ผมไม่กล้าเล่าต่อ) ของครูบางส่วน (น่าจะเป็นส่วนที่ไม่มาก) “เดี๋ยว นี้โรงเรียนแบบไม่เป็นโรงเรียน เด็กอีสานกำลังจะตายทั้งเป็น” ครูบาสุทธินันท์ได้สรุปในจดหมายนอกเหนือจากปัญหาเรื่อง เด็กท้อง空 ขาดน้ำ นักเรียนฯ ฯลฯ

สิ่งเดือนธันวาคมก่อนวันที่อาจารย์ไกวิท วรพิพัฒน์สิ้นใจ ท่านอาจารย์หลวงปู่พุทธะอิสระที่สังฆเคารพนับถือบอกกับผมว่า อย่างจะฝ่าเรื่องคุณภาพการศึกษา การศึกษาเดียนี่ไม่สามารถทำให้เด็กที่เรียนพึงตนเองได้ช่วยครอบครัวได้

แปลกด้วยจริงเราได้ทุ่มเงินเป็นหมื่นล้านบาทเพื่อจ้างเด็กที่จบปริญญาตรีและไม่มีงานทำ ให้ไปช่วยเหลือพัฒนาชุมชนชาวบ้าน ทั้งที่เด็กเรียนจบส่วนใหญ่ยังหุ่น้ำ ทอดได้ จุดไฟไม่เป็น เข้าจะช่วยชาวบ้านได้อย่างไร การศึกษาในระบบปัจจุบันของเรานี้เขียนไว้ได้กำหนดความมุ่งหมายให้

จัดการศึกษาบนรุ่นให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ให้มีพระราชบัญญัติการศึกษา สวัสดิ์ความรู้ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง พัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีฯลฯ

จากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของอาจารย์ทุกท่านที่ได้กล่าวถึงได้อย่างไร ถึงแม้ว่า ขณะนี้ได้มีการจัดโครงสร้างการปกครองทางการศึกษาใหม่กันอย่างมากมายมีมานาน รวมทั้งคำขวัญที่ต้องการให้เด็กเก่ง ดี มีสุข

ยังไม่มีการพูดถึงการศึกษาของชุมชนที่แนบชิด

แต่ที่เราสรุปแน่นอนก็คือ ประเทศไทยได้ล้มละลายลง เพราะคนเก่งที่เห็นแก่ตัวบางกลุ่ม และเข้าเหล่านั้นก็ยังคงเงินที่มีอยู่น้อยนิดจากคนอื่นๆ ออกไปช่วยคนเชิงแรงและต่างชาติที่มีเงินมากกว่า คนที่รู้สูงกลุ่มนี้ก็มาจากการหลักสูตรที่จำกัดต่างประเทศ ที่เน้นความเป็นเลิศในการแข่งขัน

อาจารย์ไกวิท วรพิพัฒน์ นั่นจะดีต่างประเทศ แต่ชีวิตท่านเรียนรู้ความจริงของชีวิตสังคมทั้งถิ่นไทยอย่างยาวนานไม่จบสิ้น คุณธรรมของท่านคงมาจากการล้วนๆ ใจสุดท้าย

อาจารย์ครับ เรียนเก่งคงร่าย แต่เรียนเรื่องสำนึกด้อเพื่อนมนุษย์ ต่อคนที่อ่อนแอกว่าตนนั้นคงยากจะต้องเรียนจากการได้ร่วมสุข ร่วมทุกข์ ร่วมชีวิตกับคนทุกข์ยาก

การศึกษาพื้นฐานที่สร้างความเป็นคน สร้างคุณธรรม และความรู้ที่เป็นประโยชน์

ในการศึกษาขั้นต้นนั้น แทนที่จะให้เด็กเรียนสาขาวิชาความรู้เรื่อง สังคม เศรษฐกิจ การเมือง วิทยาศาสตร์ฯลฯ ตามที่เราได้กำหนดเป็นวิชาให้เด็กจำได้ตามระเบียบกฎหมายต่าง ๆ การศึกษาควรจะต้องมีกระบวนการมุ่งที่พัฒนา

วารสารดูแลฯ

1. เด็กจะต้องได้เรียนรู้ที่จะเคารพต่อพ่อแม่ ญาติพี่น้อง และวัฒนธรรม (วิถีชีวิต) ห้องนอนและประเทศของตน
2. เด็กจะต้องได้เรียนรู้ที่จะเคารพต่อเพื่อนมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และสังคมอื่น

3. เด็กจะต้องได้เรียนรู้ที่จะเคารพสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติและสิ่งมีชีวิต
4. เด็กจะต้องได้เรียนรู้ที่จะเตรียมพร้อมในสำนึกรักที่จะรับให้สังคม

ความมุ่งหมายข้างต้นนี้ มุ่งการสร้างความเป็นคนที่มีจิตวิญญาณของเด็กก่อนที่เด็กจะต้องไปจำวิชาต่าง ๆ โดยมีพื้นฐานทางจิตใจ เรียนรู้ความดี พนบความสุขจากการได้คิดได้ทำให้หรือช่วยเหลือผู้อื่น การเรียนให้เก่ง ๆ ในวิชาหลังจากนั้นก็จะมีเพื่อนสนิทและแรงบันดาลใจในการพึงตนเองได้ทั้งกาย และใจและมีจิตใจซื่อสัตย์เหลือผู้อื่นได้

ทางเดียวที่จะเรียนรู้ได้ก็คือ ได้มีโอกาสเรียนรู้โดยเอาชีวิตจริงเป็นตัวตั้งเรียนจากความจริงในสังคมครอบครัว กระบวนการเดียวกับที่อาจารย์ให้ไว้ เรียนรู้ หนทางเดียวกับที่ ศ.นพ. ประเวศ วงศ์สี ที่เราเคารพนับถือได้เรียนรู้ดังแต่เด็กตลอดชีวิตท่านทางเดียวกับที่พระพุทธเจ้าและศาสนาอื่นเรียนรู้

ถ้าเข้าเกิดมาแล้วไม่เคยรู้จักความทุกข์ยากของสังคมไทย ไม่เคยมีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่นเลย เขาจะรู้จักความสุขจากการได้เคารพ ได้ช่วยเหลือคนอ่อนแอได้อย่างไร เขาจะรู้จักพอได้อย่างไร เขายังเป็นคนเก่งที่คิดว่าความสุขเกิดจากการแบ่งจากผู้อื่นได้ และเขาเป็นผู้ถูกต้อง เพราะเขาเก่งกว่า ทำเงินมากกว่าเรียนมากจากต่างประเทศที่สูงกว่า เจริญกว่า คนไทยในสังคมท้องถิ่นเองแลกกว่าเขา เขายังไม่เห็นได้ก็รู้ชาวบ้านนั้นดีกว่าเขา เพราะชาวบ้านมีคุณธรรม มีศีลธรรมสูงกว่า

เราจะเห็นตัวอย่างมากมาที่คนมีอำนาจเรียนสูง ด่าว่า ชุมชนชาวบ้านที่เดือดร้อนจากโครงการเพื่อธุรกิจของพวกเข้า และเขาก็คิดว่าตนเป็นผู้ถูกต้องเนื่องจากเขามีความรู้มากกว่า และโครงการของเขานำเงินให้พวกเข้าได้มากกว่า เขายังคงได้เรียนรู้ ในคุณธรรมสำนึกรัก หน้าที่ที่จะเคารพความดี เคารพห้องเรียน หรือช่วยเหลือผู้อื่น เขาก็จะเรียนรู้

ว่าการที่สังคมให้โอกาสเข้าเรียนสูงนั้น เขายังมีหน้าที่ช่วยเหลือชาวบ้านไม่ใช่แยกชาวบ้าน

ทุนทาง

สังคม ทุนทาง
วัฒนธรรมนั้น
เป็นทุนสร้างชาติ
สำคัญกว่าทุนเบี้ย
(เงิน) และเพร

ที่แล้วมารายก่อน
เงินเรางึงล้มละลาย ใน
เรื่องนี้คงจะได้มีโอกาสขยาย
ความต่อไป

การศึกษาวิจัยสำหรับชุมชนชาวบ้านจะต้องทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีโอกาสศึกษาวิจัยเรียนรู้รวมกับสถาบันอุดมศึกษา/ผู้ทรงคุณวุฒิและครูในท้องถิ่น สถาบันราชภัฏและสถาบันราชมงคลความร่วมนาทร่วมอย่างสำคัญ

หัวข้อการศึกษาวิจัยนั้นจะต้องเริ่มจากกลุ่มชุมชนชาวบ้านเป็นผู้ดัง คำตามในเรื่องการดำเนินการเลี้ยงชีพ ค้นหาศักยภาพต่าง ๆ ในท้องถิ่นของตน

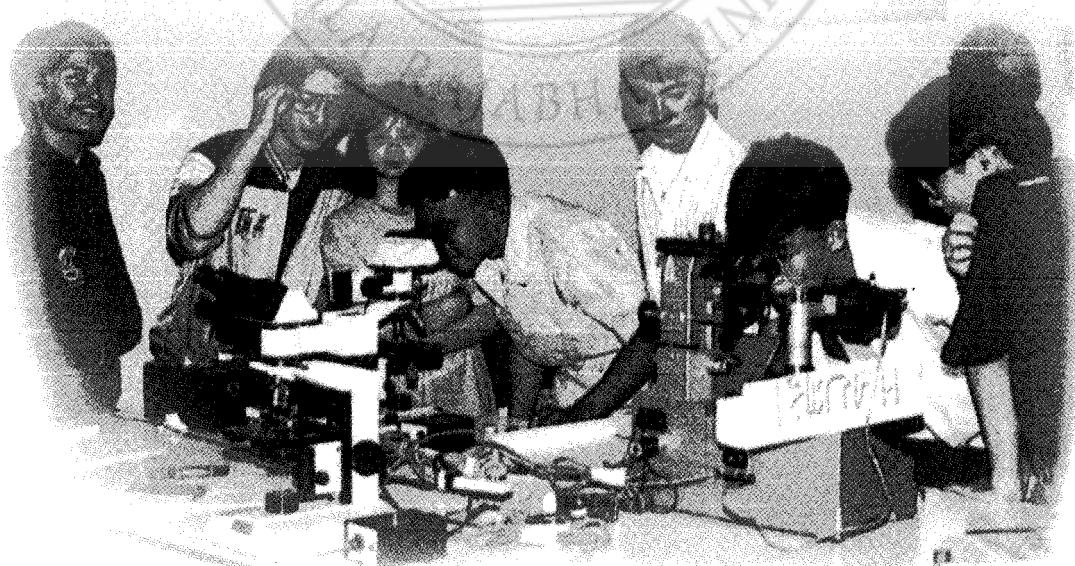
ใน 2 - 3 ปีแรก สำนักงานกองทุนเพื่อการส่งเสริมงานวิจัย (สกว.) ควรจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการใช้งบประมาณ 4,000 ล้านบาท เพื่อประสานงานวิจัยนี้ทั่วประเทศร่วมกับชุมชนชาวบ้าน และสถาบันอุดมการศึกษา

การวิจัยจะต้องลับกับการดำเนินกระบวนการเลี้ยงชีพจริงของกลุ่มในชุมชน เมื่อเจอบัญหากรุงกันดังคำตามเพื่อวิจัยใหม่ลับไปอย่างน้อยต่อเนื่อง 4 - 5 ปี ผลที่เกิดขึ้นจะทำให้ชุมชนมีความรู้ที่จะเลี้ยงชีพเพิ่มตนของได้มากขึ้น ทุกวัน สถาบันการศึกษาจะมีรายได้จากการวิจัย และจะมีกระบวนการศึกษา ความรู้หลักสูตรใหม่ที่จะเป็นประโยชน์เพื่อท้องถิ่นแทนหลักสูตรเดิมที่จำมา จากต่างประเทศที่อาจไม่เหมาะสมเป็นประโยชน์กับท้องถิ่น

กระบวนการทำงานร่วมกันนี้จะเกิดคุณธรรมที่จะเคราะห์กัน ช่วยเหลือกัน พึงกันเอง พึงตนเอง ภูมิใจในท้องถิ่นตน แทนที่จะนั่งภารนา ขอให้ต่างชาติมาช่วย ซึ่งไม่มีวันเกิดขึ้นนอกจากเข้าจะร่วมกับคนเก่งบาง คนมาร่วมกันเค้าเปรียบ เอาทำไรไป

ชุมชนชาวบ้านจะมีรายได้จากการเลี้ยงชีพที่ดีขึ้นจากการได้ร่วมศึกษาวิจัย และเมื่อมีการกระจายบประมาณให้ท้องถิ่นมากขึ้นตามรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่น ก็จะเห็นคุณค่าการศึกษาและจะจ้างสถานการศึกษาวิจัยแก่บัญชีของท้องถิ่น โดยตรง

นอกจากรั้นการศึกษาวิจัยร่วมกันของสถาบันการศึกษาและชุมชนจะเกื้อหนุนกับความมุ่งหมายการศึกษาระดับพื้นฐานของเด็กและเยาวชน เพราะกำลังศึกษาโดยใช้ชีวิตเป็นตัวตั้งเหมือนกัน

ในที่สุดการศึกษาที่จะเข้าสู่ความหมายของการศึกษาอย่างแท้จริง คือกระบวนการที่คนจะได้เข้าใจและเข้าถึงความจริงของธรรมชาติ รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น รู้จักราชการที่จริงของสังคมแวดล้อมเพื่อที่จะได้เลือกวิธีชีวิตที่เหมาะสมกับความจริงของชีวิต ของสังคม พึงต้นเองได้ และมีคุณค่าต่อผู้อื่นได้ เกิดคุณธรรมในผู้ศึกษาได้ ไม่ใช่แค่การเอาพระมาสอนอย่างที่ผู้ใหญ่บังคับเข้าใจ

การใช้เงินจำนวนมากขึ้นในระบบการศึกษา จะช่วยสร้างคน ช่วยลดปัญหาความยากจน และกระตุนการบริโภคแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้

คนที่มีอำนาจส่วนหนึ่งที่บริหารการเงินการคลังของประเทศไทยคิดว่า รามีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งสำคัญมากกว่าไม่มีเวลาที่จะให้ความสำคัญต่อปัญหาความยากจน และการศึกษาของชุมชนหรือคนยากจน

ตั้งแต่ชาติภูมิเดิมที่เรียนเดิมชาทางเงินทองอย่างเดียวบางคนจะมีวิถีคิดที่จะผลักดันเงินของคนทั้งประเทศ ไปสวังความแข็งแรงให้กับกลุ่มธุรกิจเก่งกำไรข้ามชาติที่คุ้ยเคยกันเสียก่อน เรื่องอื่นไว้ทีหลัง

เราคงเคยได้ยินที่นักการเงินการเมืองพูดว่า เขายังเสียสละมา dav ทำแน่นทางการเมืองเงินเดือนน้อย ในขณะที่ต้องส่งลูกเรียนเมืองนอกต้องใช้เงินเดือนละแสนกว่าบาท

นี่เป็นผลิตผลวิถีจากการเรียนวิชาอย่างเดียว ทำให้คิดว่าเรื่องเงินเท่านั้นที่สำคัญ

ถ้าปราศจากการปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมมาก่อน คนเก่งที่มีอำนาจก็จะล้มไปว่าไม่ใช่แต่ลูกเราเท่านั้นที่การเรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด

ครอบครัวไทยจะให้การได้เรียนของลูกเป็นเรื่องสำคัญที่สุด พ่อแม่จะยอมยกลำบาก ตัดเงินด้านอื่นเขามาใช้จ่ายเรื่องการศึกษาของลูกก่อน

ตระกูลเก่าแก่จำนวนมากที่สร้างฐานะของตระกูลขึ้นมาได้ ก็มาจากที่พ่อคุณโตเรียนแค่ชั้น ป. 4 ยอมยกลำบาก อดออมเงินทุกอย่างเพื่อมาใช้จ่ายให้น้อง ๆ ได้เรียนสูง ๆ เพราะรู้ดีว่าเมื่อได้ศึกษามากขึ้นฐานะของครอบครัวก็ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

ประเทศไทยเช่นนี้จะต้องมีวิถีคิดที่ต้องหุ่มบประมาณให้กับการศึกษาก่อนสิ่งอื่น เพื่อทำให้ทุกคนในประเทศไทยเข้าใจความคุ้มค่าและคุ้มค่าของการศึกษา พึงต้นเองได้

แต่การทุ่มใช้เงินเพื่อการศึกษามาไม่ได้มีผลดีแค่นั้น

เมื่อ 30 - 40 ปีก่อน ผู้เดียวเห็นศรีราชามีเศรษฐกิจดี เพราษฎร์กระตุนจากการใช้จ่ายจากการศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญศรีราช และวิทยาลัยพยาบาลที่นั่น

เราเคยเห็นเมืองทางการศึกษาในต่างประเทศจำนวนมาก เช่น เมืองอือฟอร์ดมีเศรษฐกิจสังคมดี เนื่องจากการใช้จ่ายทางการศึกษา

ดังนั้นในปัจจุบันทุกครั้งที่เราได้เงินลงมาทางการศึกษา เราจะได้ประโยชน์พร้อม ๆ กัน อย่างน้อย 3 ประการ

- ลดภาระความยากลำบากในการใช้จ่ายในเรื่องการศึกษาของลูกในครอบครัวยากจน (ที่มีเพิ่มมากขึ้น) นอกจากนั้นยังช่วยในเรื่องสวัสดิการของครูฯ

ฯลฯ

- เกิดการบริโภคจากครอบครัวคนจนและคนชั้นกลาง และจากการ

ใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของรัฐไปกระตุนเศรษฐกิจของประเทศได้ เกิดการผลิต เกิดการลงทุนที่เป็นประโยชน์ สามารถปล่อยเงินกู้เพื่อการผลิตได้

ธิธีคิดกระตุนเศรษฐกิจจากคนจน จะแตกต่างจากการทุ่มเงินลงใน ธุรกิจการเงิน ซึ่งไม่กล้าปล่อยเงินเข้าระบบ เพราะกลัวเจ็บ คนรายก้ามีใช้จ่ายมากขึ้น ในขณะที่ถ้าให้เงินช่วยเหลือครอบครัวคนจนจะเกิดการใช้จ่ายบริโภค เพราะหากำลังไม่พอ กิน

3. การศึกษาที่เน้นคุณธรรมด้วย จะทำให้ผู้เรียนรู้สามารถพึงตนเองได้ เป็นประโยชน์ต่อสังคมได้ การศึกษาวิจัยของชุมชนจะช่วยทำให้ชุมชนเข้มแข็งมีรายได้ ส่วนหลักฐานและกระบวนการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา สร้างนักศึกษาที่มีคุณภาพ และเป็นรากฐานสังคมเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศไทยในปัจจุบัน

ถ้าคุณไทยยังยากลำบากเข่นปัจจุบัน สังคมมองอาชีพครูต่ำต้อย ผู้มีอำนาจทางการเมืองมองว่าครู คือ ผู้ที่จะต้องถูกปกคล้อง ครุ่น念佛ความภูมิใจในตนเอง เราคงแก้ไขปัญหาการศึกษาให้ลูกเราไม่ได้ เราคงต้องช่วยให้ครูดี ๆ จำนวนมหาศาลในประเทศไทยได้กลับมาเป็นผู้ที่มีคุณค่าต่อบ้านต่อเมือง เช่นเดิม สังคมต้องยกย่องผู้ที่สร้างคน สร้างลังค์ ไม่ใช่ยกย่องผู้ที่สร้างเงิน (ให้คนเอง) อย่างเห็นแก่ตัว

แนวคิดที่จะได้มีการขยายความในโอกาสต่อไป คือ การให้ครูมีสวัสดิการที่ดีขึ้น มีการพัฒนาครู การให้สถานการศึกษา (เอกชน และรัฐบาล) โรงเรียน สถาบันราชภัฏ สถาบันราชมงคล อุดมศึกษา มีรายได้มากขึ้น รวมทั้งการให้ผู้ปักครองมีส่วนร่วมในการหัดผล และให้รายได้จากการบประมาณส่วนใหญ่ของสภาพการศึกษาและครูอยู่กับจำนวนที่ผู้ปักครองเลือกให้ลูกตนเข้าเรียนในสถานการศึกษานั้น เป็นต้น

แต่ความสำคัญในขณะนี้ คือ การที่จะผลักดันให้การศึกษาเป็นเรื่องสำคัญจริง ของรัฐบาลใหม่ได้อย่างไรต่างหาก

การจัดการเพื่อการผลักดันให้เกิดการลงทุนทางการศึกษาให้แก่คนและชุมชน

ตามรัฐธรรมนูญปัจจุบันในหมวด 3 และหมวด 5 ท่านที่เป็นอาจารย์ เป็นผู้แม่ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคน จึงมีหน้าที่และสิทธิที่จะรวมกันเสนอหรือแก้กฎหมายเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนทางการศึกษาอย่างจริงจังได้ ทุกท่านสามารถที่จะเรียกร้องให้รัฐบาลมีนโยบายเรื่องการลงทุนทางการศึกษา ตามที่ต้องการ ตามแนวทางนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดให้รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบาย

ถ้ากลุ่มของคุณครุอุปราชอาจารย์ช่วยกันเริ่มต้น และประสานกับพ่อแม่ทั้งหลายในเรื่องเหล่านี้ผมก็อย่างร่วมด้วยครับ